

nost«. Poněvadž zákon pojem tento nevyměřuje, dlužno jej rozuměti ve smyslu obecné mluvy. V obecné mluvě užívá se výrazu »místnost« o každé prostoře na všech stranách ohraničené a stropem neb střechou opatřené, na velikosti však nezáleží. Tak jest místností zajisté i před- síň, alkovna, spíže, koupelna a pod. Je tedy ochrana omezena na prostory v budovách, protože právě budov jest nedostatek, nevztahuje se tedy na volná prostranství jako na př. skladiště dříví pod širým nebem, neboť takových prostranství není nedostatek a hospodářská potřeba ochrany nevyžaduje. Dle toho sporný výkladec, jenž jest 2.3 m široký a 3 m hluboký jest najisto místností o sobě, když jest se všech stran ohraničený. Nesprávně mluví se tu o výkladní skříni místo o výkladní místnosti, neboť dle toho, co o tom nižší stolice zjistily, není to vůbec skříň, t. j. nějaká přenosná schránka, což by po případě byla věc movitá, nejvýše však jen příslušenství a tudíž část nemovitosti, když by s ní byla v příslušném spojení, nýbrž je to oddělená část obchodní místnosti, do níž dvakráte byla rozšiřována. Požívá tedy ochrany nájemníků, jak správně odvolací soud míní a jak toho také hospodářská potřeba nájemce vyžaduje.

Čís. 5807.

Ujednaly-li strany příslušnost bursovního rozhodčího soudu a došlo-li pak k žalobě z obchodního spojení na tomto soudě ku smíru, není bursovní rozhodčí soud příslušným i pro žalobu, již domáhá se jeden smluvník na druhém vydání toho, oč prý se tento obohatil, ježto ho uvedl při smíru v omyl.

(Rozh. ze dne 3. března 1926, R I 123/26.)

Mezi stranami bylo podle objednacního lístku ujednáno, že se ve sporech z objednávky podrobují neodvolatelnému výroku rozhodčího soudu Pražské plodinové bursy a byl také ve sporu z objednávky mezi stranami uzavřen smír před tímto rozhodčím soudem. Žalobou na řádném soudě tvrdila žalobkyně, že byla při uzavření smíru uvedena v omyl a domáhala se vrácení toho, co plnila pro obohacení žalovaného. K námitce věcné nepřislušnosti soud první stolice žalobu odmítl, maje za to, že i pro tuto žalobu jest příslušným rozhodčí soud Pražské plodinové bursy. Rekursní soud zamítl námitku věcné nepřislušnosti. Důvody: Jest nesporno, že na základě objednacního lístku podrobily se strany v případných sporech z objednávky neodvolatelnému výroku Pražské plodinové bursy a že učinily před tímto soudem dne 25. března 1924 smír, kterým se žalovaný zavázal zaplatiti 2.863 Kč 45 h. Žaloba, o niž tu jde, opírá se o to, že žalobce byl proti právu a bez důvodu nucen, zaplatiti žalovanému firmě zažalovaný peníz. Odkud napadené usnesení bere podklad pro to, že žalobní prosba směřuje na zaplacení kupní ceny, nevychází ze spisů na jevo. Dle udání žalobních může jíti jen o žalobu z bezdůvodného obohacení a rozhodnutí otázky o příslušnosti dovola- ného soudu závisí na tom, zda se vztahuje na tuto žalobu podrobení se

stran rozhodčímu soudu Pražské plodinové bursy čili nic. Jak ze znění zákona ze dne 1. dubna 1875, č. 67 ř. zák. tak i článku XIII., XIV. uvozo-
 vacího zákona k c. ř. s. a z materiálii k těmto ustanovením (II., 239
 a násl.) dochází rekursní soud k názoru, že se při příslušnosti rozhod-
 čích soudů bursovních jedná o spory, které vznikly z bursovních obchodů
 aneb z obchodů o zboží, které byly uzavřeny mimo bursu, jestliže se
 s tímto zbožím obchoduje na příslušné burse. Motivem k tomu bylo, pod-
 porovati rychlé uskutečnění těchto obchodů, k čemuž může značně při-
 spěti znalost rozhodčích soudců. Při způsobu sestavení těchto soudů
 rozhodčích bylo nutno, by zákonodárství vytýčilo onen obvod, na který
 se smí vztahovati působnost rozhodčích soudů bursovních a tento ob-
 vod sahá tak daleko, pokud rozhodčí soudy bursovní byly oprávněny
 přivésti k platnosti i obchodní zájmy, aniž při tom škodlivě zasahují do
 cizí sféry právní. Bursovní soud rozhodčí může se osvědčiti jen tehdy
 jako prospěšný činitel při nalézání práva, jde-li o usance a kvality, o kte-
 rých příslušní rozhodčí mají bohatou zkušenost. Z těchto úvah vysvítá,
 že není příslušnost bursovních soudů rozhodčích na místě tam, kde
 spory nevznikly přímo z příslušného obchodu, nýbrž kde obchod dal jen
 podnět k nim, kde využití odborných znalostí přisedících nemá místa,
 kde celý právní spor má za předmět jen účetnické přezkoušení provede-
 ných obchodů. To jest dle názoru soudu rekursního v tomto sporu. Ob-
 chod z objednávky ze dne 22. května 1923, ve které se podrobily obě
 strany příslušnosti bursovního soudu rozhodčího Pražské plodinové
 bursy, byl skončen nejpozději smírem uzavřeným dne 25. března 1924
 před tímto soudem. Tím přestala příslušnost tohoto soudu. Jestliže tento
 obchod potom dal podnět k nějakému sporu, nastupuje příslušnost řád-
 ných soudů.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Dovolací rekurs není opodstatněný.

Jest nesporno, že žalobce kupoval od žalované firmy plodiny a že
 mezi nimi písemně bylo ujednáno, že v případných sporech podrobují
 se neodvolatelnému výroku rozhodčího soudu Pražské plodinové bursy.
 Z tohoto obchodního spojení vznikly mezi stranami nesrovnalosti a to,
 jak žalobce tvrdí, proto, že žalovaná firma na něm žádala zaplacení zbý-
 vajících ještě částky 3.200 Kč, kdežto žalobce podle svého tvrzení měl
 2.842 Kč 50 h přeplaceno. Nynější žalovaná podala proto na nynějšího
 žalobce u rozhodčího soudu bursovního žalobu a dojednaly strany při
 roku ze dne 6. února 1924 soudní smír, podle něhož tehdejší žalovaný
 a nynější žalobce se zavázal, že zaplatí tehdejší žalobkyni a nynější ža-
 lované k urovnání celého sporu 2.863 Kč 45 h s příslušnými úroky a ve
 lhůtách tam blíže uvedených pod ztrátou lhůt a pod exekucí. Žalobce
 tvrdí, že při dojednání smíru byl uveden v omyl, že žalovaná na základě
 tohoto smíru vedla na něho exekuci, že pod tímto nátlakem zaplatil
 1.400 Kč a, by se vyvaroval dalším exekucím, dalších 1.769 Kč 65 h a
 že tedy zcela bezprávně a bezdůvodně byl nucen, by žalované firmě za-

platil 3.169 Kč 65 h, pročež žádá, by žalovaná uznána byla povinnou částku tuto s příslušnými úroky mu zaplatiti. Domáhá se tedy žalobce, jak správně rozpoznal rekursní soud, vrácení toho, co žalovaná firma v základě neplatného smíru, tedy bez právního důvodu, od něho obdržela, t. j. vydání toho, oč se na jeho úkor bezprávně obohatila. Jelikož však spory z obohacení nemohou býti dohodou vzneseny na rozhodčí soud bursovní (čl. XIII. a XIV. uvoz. zák. k c. ř. s.), nevztahuje se dohoda, že v případných sporech podrobují se strany neodvolatelnému výroku rozhodčího soudu Pražské plodinyvé bursy, na tento spor. K vývodům dovolacího rekursu se podotýká, že žalobce podle svého zde jedině rozhodujícího přednesu (§ 41 druhý odstavec j. n.) nejde zpět na původní právní poměr, což vzhledem k tomu, že ve sporu před rozhodčím soudem bursovním byl žalovaným, ostatně dobře učiniti by ani nemohl, nýbrž že domáhá se žalobou, jak shora doličeno, jen vydání toho, co bez právního důvodu na splnění onoho prý neplatného smíru žalované firmě zaplatil. Ale dovolací rekurs nemá pravdu ani v tom, že v případě neplatnosti smíru šlo by o zahájenou rozepři, jelikož před rozhodčím soudem bursovním žalováno bylo o zaplacení kupní ceny, kdežto nyní jest žalováno na vrácení peněžní částky žalované v základě smíru bez právního důvodu zaplacené, z čeho zřejmě plyne, že jde o jinou spornou věc. Nedůvodnému dovolacímu rekursu, jenž jinak odkazuje se na v podstatě správné důvody napadeného usnesení, nebylo proto vyhověno.

Čís. 5808.

Pojišťovací smlouva.

Sprostředkovací agent není oprávněn povolovati pojištěnci a s ním ujednávatí úchytky neb úlevy oproti základním pojišťovacím podmínkám. Agent takový jest třetí osobou, jež měla účast na pojištěncově klamu. Svěřil-li pojištěnec vyplnění dotazníku sprostředkovacímu agentu pojišťovny, ručí za nepravdivé údaje agentem v něm učiněné.

(Rozh. ze dne 3. března 1926, Rv I 1685/25.)

Žalovaná pojišťovna pojistila manželku žalobcovu na život a zavázala se, že vyplatí pojistné dne 1. října 1938 po případě při dřívějším úmrtí žalobcovy manželky. Po smrti manželky domáhal se žalobce na žalované pojišťovně vyplacení pojistného peníze a, ježto pojišťovna vyplacení odmítla, tvrdíc, že ku pojišťovací smlouvě nedošlo, ježto pojišťovna (její agent) nevěděla v době uzavírání pojišťovací smlouvy, že manželka žalobcova byla stížena nemocí (progresivní paralysou), jíž pak za krátko podlehla, — domáhal se vyplacení pojistného peníze žalobou, jíž procesní soud první stolice vyhověl, odvolací soud žalobu zamítl. Důvody: Ze zjištěných skutečností vyzdvihuje odvolací soud jakožto důležité pro rozhodnutí sporu toto: 1. v návrhu